

waarvan behalve de Delftschepoort geen enkele meer bleef staan; de laatste, n.l. de Oudehoofdpoort, werd in 1856 opgeofferd aan de zoogenaamde eischen van het verkeer. In de binnenstad verdwenen tal van vuile watertjes, die uit hygiënisch oogpunt een kanker voor de stad waren, als Slikvaart, Blindemanswater, Franschewater, Spinhuiswater, Penningsloot, Pannekoek-sloot enz. Met de uitvoering van het in 1842 ingediende plan, bekend als waterproject, is wel pas in 1856 een begin gemaakt, doch aan Rose is het te danken. Het doel was voornamelijk om de oude polderstad met Maaswater te ververschen. De geprojecteerde singels en wegen langs de limieten van Rotterdam hebben het bebouwde terrein der stad in korten tijd zeer vergroot; tusschen deze singels en de oude grachten breidde de stad zich snel uit. Aan het Nieuwewerk, tusschen de Wester-Nieuwehoofdpoort en het Ponteveen verrees sinds 1848 een nieuwe stadswijk met Westerstraat, Westerhaven, Maasstraat, Willemskade en Willemsplein, waarbij zich het Park aansloot. IJzeren basculeerende bruggen zijn gekomen in de plaats van de oude houten ophaalbruggen en sinds 1851 hebben kaaimuren van bazalt de oude houten beschoeiingen vervangen. Deze nieuwe bekading heeft echter in den beginne tot heel wat teleurstellingen aanleiding gegeven en in 1854 stortte een groot gedeelte van den kaaimuur aan de Boompjes in, wat voor den heer Rose het einde van zijn gemeente-architectschap ten gevolge heeft gehad.

Dit ongeluk toch kwam de gemeente op een ton gouds te staan, waarvoor men den architect aansprakelijk stelde. Er waren er, die de schuld gaven aan de zuinigheid van het stadsbestuur, waardoor Rose's plannen meermalen niet tot hun recht konden komen, of aan de verraderlijke bodemgesteldheid, waarmee onmogelijk altijd rekening te houden was, doch ontkend kon niet worden, dat dergelijke teleurstellingen bij gebouwen, bruggen en wegen zich reeds vaker hadden voorgedaan. Aan de veelzijdige, bouwkundige verdienste, ja de geleerdheid van den architect twijfelden slechts weinigen, aan zijn onkreukbare eerlijkheid, belangeloosheid en ijver geloofde iedereen, doch men zag in hem den theoreticus, wien de praktische bekwaamheid ontbrak om zijn plannen in alle details ten uitvoer te brengen. Op deze plaats behoorde, zooals men vrij algemeen uitsprak, een man van meer praktisch inzicht en die ook als chef van de fabricage meer per-